

Sygnatura akt I C 997/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 06-08-2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Paweł Kwiatkowski

Protokolant:Karolina Adach

po rozpoznaniu w dniu 06-08-2015 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko P. I.

o zapłatę

oddala powództwo.

I C upr 997/15

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 21 kwietnia 2015 r. strona powodowa (...) sp. z o.o. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego P. I. kwoty 1388,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż pozwany był studentem Wyższej Szkoły (...) we W., w związku z czym zobowiązany był do ponoszenia opłat na rzecz szkoły. Na podstawie umowy z 17 grudnia 2014 r. wierzycielem pozwanego stała się strona powodowa.

Na poczet należności dochodzonej pozwem składało się:

- czesne płatne do 31 maja 2010 r. w wysokości 135 zł,
- czesne płatne do 30 czerwca 2010 r. w kwocie 365 zł,
- czesne płatne do 31 lipca 2010 r. w kwocie 365 zł,
- odsetki skapitalizowane od w/w należności za okres do dnia poprzedzającego dzień wytoczenia powództwa w kwocie 523,50 zł

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 30 kwietnia 2015 r. powództwo uwzględniono w całości..

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany P. I. wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc zarzut przedawnienia.

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa wskazała, że roszczenie wobec pozwanego nie jest przedawnione. W szczególności nie ma do niego zastosowania przepis art. 160a ust. 7 ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym wprowadzony przepisem art. 32 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym. Przepis ten dotyczy bowiem jedynie usług edukacyjnych świadczonych przez uczelnie publiczne. Tymczasem cedent był uczelnią niepubliczną. W związku powyższym termin przedawnienia roszczenia wynosił zgodnie z art. 118 kc 10 lat.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 czerwca 2008 r. (...)we W.zawarła z pozwanym P. I.umowę o naukę na studiach I stopnia, w formie niestacjonarnej, weekendowej

(dowód: umowa z 30.06.2008 r. – k. 25-27)

Pozwany zobowiązany był do zapłaty czesnego w kwotach: 135 zł płatnego do 31 maja 2010 r. 365 zł płatnego do 30 czerwca 2014 r., 365 zł płatnego do 31 lipca 2015 r.,

(bezsporne)

Wierzytelność z w/w umowy została sprzedana stronie powodowej (...) sp. z o.o. w dniu 17 grudnia 2014 r.

(bezsporne)

Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie strona powodowa dochodziła roszczeń z umowy przewidzianej przepisem art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27.07.2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z którym warunki odpłatności za studia określa umowa zawarta między uczelnią a studentem w formie pisemnej. Wysokość długu z tej umowy oraz skuteczność przelewu roszczeń na rzecz powoda nie była w rozpoznawanej sprawie sporna.

Pozwany podniósł w rozpoznawanej sprawie zarzut przedawnienia roszczenia. Był on uzasadniony. Zgodnie z art. 160a ust. 7 w zw. z art. 160 ust. 1 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym roszczenia wynikające z umów określających wysokość opłat związanych z odbywaniem studiów, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 5 ustawy, oraz opłat za usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1–6 ustawy przedawniają się z upływem lat trzech. Przepis ten wprowadzony został ustawą z 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 32 ustawy z 11 lipca 2014 r. do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy z 11 lipca 2014 r. stosuje się przepis art. 160a ust. 7 ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym, w brzmieniu nadanym ustawą z 11 lipca 2014 r.

Analiza w/w przepisów prowadzi do wniosku, że trzyletniemu przedawnieniu ulegają wszelkie roszczenia dotyczące opłat za usługi edukacyjne, bez względu na to, czy przysługiwały pierwotnie uczelni publicznej, czy też niepublicznej. W art. 99 ust. 1 w/w ustawy wskazane, jest, że „uczelnia publiczna może pobierać opłaty za świadczone usługi edukacyjne”, wyszczególnione we wskazanym przepisie. Zarówno w art. 32 ustawy z 11 lipca 2014 r., jak i w art. 160a ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym odesłanie do cytowanego art. 99 ustawy ma jednak charakter przedmiotowy, a nie podmiotowy. Określa bowiem, jakie opłaty powinny być objęte umową na piśmie, a także w jakim terminie roszczenia te ulegają przedawnieniu. Nie można tego odesłania rozumieć jako ograniczenia podmiotowego, obejmującego jedynie uczelnie publiczne. Gdyby tak było, przepis art. 160a ust. 1 ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym nakładałby obowiązek zawierania umowy określającej odpłatność za studia jedynie na uczelnie publiczne. Tymczasem ratio legis ustawy sprowadza się do oczywistej konstatacji, że wszelkie opłaty za studia i usługi edukacyjne powinny być objęte umową pomiędzy stronami, bez względu na publiczny, lub niepubliczny charakter szkoły wyższej. W związku z tym, nie ma podstaw, ażeby odesłanie zawarte w art. 32 ustawy z 11 lipca 2014 r. tłumaczyć inaczej, niż identyczne odesłanie wskazane w art. 160a ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym

Uprzedzając zarzut niekonstytucyjności przepisu art. 32 ustawy z 11 lipca 2014 r. należy podkreślić, że dotychczasowa regulacja wprowadzała w błąd przeciętnych adresatów norm prawnych. Uczniowie szkół prywatnych mogli bowiem sądzić, że roszczenia przeciwko nim przedawniały się, czy to w terminie dwuletnim, na podstawie art. 751 pkt 2 kc

w zw. z art. 750 kc, czy to w trzyletnim jak roszczenia o świadczenia okresowe (por. art. 118 kc). Dopiero wykładnia wskazanych przepisów pozwalała wykluczyć przedawnienie roszczeń we wskazanym okresie.

I tak przed wejściem w życie w/w noweli nie miał zastosowania przepis art. 751 pkt 2 kc, zgodnie z którym z upływem lat dwóch przedawniają się roszczenia z tytułu nauki, jeżeli przysługują osobom trudniącym się zawodowo takimi czynnościami albo osobom utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone. Przepis ten znajdował bowiem zastosowanie jedynie do takich umów o świadczenie usług, które nie były uregulowane innymi przepisami (por. art. 750 kc). Minimalny zakres regulacji wyłączający stosowanie art. 751 kc nie był przy tym w art. 750 kc określony. Umowa określająca odpłatność za studia była uregulowana przywołanym wyżej przepisem art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27.07.2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulacja obejmuje formę, strony umowy i przedmiot świadczenia (pieniądz), nie można było zatem twierdzić, że umowa ta jest nieuregulowana jakimikolwiek przepisami.

Wobec powyższego roszczenie powoda ulegało przedawnieniu w terminie wskazanym w art. 118 kc. Nie był to przy tym termin trzyletni. Zgodnie z art. 106 ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym prowadzenie przez uczelnie działalności dydaktycznej nie stanowi działalności gospodarczej, wykluczone było zatem zastosowanie terminu przedawnienia właściwego dla roszczeń związanych z prowadzeniem takiej działalności.

Umówione czesne nie miało także charakteru okresowego. Było bowiem określone jednorazowo za dany semestr studiów, kwestia rozpoczęcia każdego z semestrów zależna była natomiast od innych przesłanek, nie wynikających z umowy, lecz regulaminu studiów i statutu uczelni. Obowiązek zapłaty nie miał zatem charakteru powtarzalnego, lecz aktualizował się odrębnie dla każdego z semestrów. Wobec powyższego przyjmować należało, że termin przedawnienia roszczeń powoda wynosił 10 lat.

Jak widać wykładnia przepisów o przedawnieniu, jakkolwiek poprawna pod względem metody, prowadziła do skutków zaskakujących. Stosunkowo drobne roszczenia podmiotów, które de facto zachowują się jak przedsiębiorcy, przedawniały się w terminie innym, niż terminy roszczeń kwalifikowanych jako wynikające z działalności gospodarczej. Dodatkowo określenie terminu przedawnienia wymagało zbadania przepisów ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym. Dopiero analiza art. 160 a i art. 106 tej ustawy pozwalała wykluczyć stosowanie przepisu art. 751 pkt 2 kc. Z punktu widzenia przeciętnego adresata normy prawnej istotne jest natomiast, ażeby termin przedawnienia można było ustalić na podstawie normy prawnej wprost, bez dodatkowych zabiegów interpretacyjnych. W tej sytuacji wprowadzenie czytelnego przepisu o terminie przedawnienia roszczeń o opłatę za studia było uzasadnione społecznie także w odniesieniu do umów zawartych przed wejściem w życie ustawy nowelizującej.

W rozpoznawanej sprawie roszczenia powoda stały się wymagalne w 2010 r. Stosownie do art. 160a ust. 7 ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym uległy przedawnieniu w 2013 r. W tej sytuacji pozwany mógł skutecznie uchylić się od ich zaspokojenia (por. art. 117 § 2 kc), a powództwo oddalono, jak w pkt I wyroku.